КЛУЧ ЗА ИСПИТНИТЕ ЗАДАЧИ
НА ПРОБНИОТ МАТУРСКИ ТЕСТ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК- АПРИЛ 2006

ЗАБЕЛЕШКА:

- Одговорите во прашањата со повеќекратен избор кои се чкртани се вреднуваат како неточни .
- Одговорите во прашањата од отворен тип се прифаќаат како точни ако се и со приближна формулација на понудените одговори во клучот или оние формулации кои се договорени на ниво на оценувачи.
- Вреднувањето на одговорите во способноста пишување ќе се оценуваат според посебна листа на критериуми за оценување која дополнително ќе ја добиете.

Број на испитна задача	**покриена цел на способност**	**појаснување со точни одговори**	**поени**	**барања**	**забелешка за задачите од прегледувачот**
ПИШУВАЊЕ **- оваа способност ќе се вреднува со употреба на критериуми за пишување кои ги имате во испитната програма** **- задачите од јазик ќе се бодираат според дадените поени**					
1. Да се напише есеј според текстот “Рибар”.	2, 3, 5, 6	Почитување на 4 критериуми: - јазик - композиција на текст - разбирање на темата - презентација	**вкупно 11 поени**		
2. Да се напише текст за биографија, според условите на приложениот конкурс.	2, 3	Почитување на 3 критериуми: - јазик - композиција на текст - разбирање на темата	**вкупно 8 поени**		
3. Да се напише текст за покана за промоција.	2, 3	Почитување на 2 критериуми: - јазик - композиција на текст	**вкупно 6 поени**		
4. Да се откријат зборовите што се напишани погрешно.	2	***кавез, разчисти, , миризлив*** **<u>за прв пат се прифаќа и опцијата да не е потцртан</u>**	**1 поен**		

5. Да се напишат зборовите што ќе се добијат по замената на звучните согласки со безвучни.	2	***фес, т̅алка, шари***	**1 поен**		
6. Да се пронајдат зборо-вите што не се акценти-раат според правилото за третосложно акцентирање.	2	***абажур, информиран, т̅елефонира, г̅имназијалец, нат̅алит̅ет̅, иг̅рајќи***	**1 поен**		
7. Да се образуваат придавки од сопствените именки во зборовните состави.	2	**Горановиот велосипед штипска патрмајлија италијански специјалитет (се бодира со 1 поен ако се придавките точно образувани и правилно напишани)**	**1 поен**		
8. Да се состави причинска сврзничка зависносло-жена реченица од двете реченици и да се пронајде предлошкиот предмет.	2	**- Дома бевме загрижени, зашто (бидејќи, затоа што) брат ми два дена го немаше и не знаевме што се случува со него. - со него (се бодира со 1 поен и во случај само да е точно образувана реченицата без да е најден предлошкиот предмет)**	**1 поен**		
9. Да се определи (членува) бројната именка *шест̅мина*	2	**шестемина**	**1 поен**		
10. Да се употребат во речениците глаголски форми што искажуваат прекажани глаголски дејства.	2	**пристигнале, седнале, чекале, минувало, не знаеле, сме мислеле**	**1 поен**		
11. Да се напише со зборови датум и година.	2	**Да се внимава на разделеното пишување на сложените бројни изрази, на удвојувањето на *т̅***	**1 поен**		

		(петти, деветти, десетти), на пишувањето на *<u>илјада</u>*, на малата буква во имињата на месеците.			
12. Да се покаже познавање за видовите речници.	2	**в) ономастички речник**	**1 поен**		

КНИЖЕВНА АНАЛИЗА					
13. Бл. Конески, “*Ангелот на Света Софија*” (во тестот задача 13)	1, 4, 5	1. фреската во црквата “Св. Софија” во Охрид 2. б) меланхоличен *(само оваа опција*) 3. *под малтерот на мојте гради* 4. вечноста на фреската и минливоста на човековиот живот 5. б – народното творештво	**За секое барање по еден поен.** **5 поени**	5 барања	
14. Г. Прличев, “*Сердарот”* (во тестот задача 14)	2, 3, 6	1. *“Сердарот”,* Григор Прличев 2. Сликата на стравот наспрема сликата на храброста на Кузман или: Сликата на насилство наспрема сликата на отпорот. 3. творечки индивидуализам, култ кон слободата, субјективизам, природност, интерес за народното творештво, за народниот јазик …(најмалку 2 од наведените карактеристики) 4. смртта (загинувањето) на Кузман 5. словенска антитеза	**За секое барање по еден поен.** **5 поени**	5 барања	
15. Г. Стефановски, “*Диво месо”* (во тестот задача 15)	2, 5, 8	1. б - карактеризација на лик 2. детска брзозборка или детска песна 3. в - распадот на патријархалното семејство 4. На скопски дијалект (говор). 5. дијалошка (само во оваа форма ; ако е напишано дијалог тоа е	**За секое барање по еден поен.** **7 поени**	7 барања	

		форма на усно изразување , а не структура на тескт .) 6. Војдан Чернодрински 7. Коле Чашуле, Томе Арсовски, Дејан Дуковски, Венко Андоновски…			
16. Ж. Чинго, "Г*олемата вода*" (во тестот задача 16)	3, 6, 7	1. Насловот на романот метафорично ја претставува слободата. 2. а - Лем 3. Преку изразот „*проклет да бидам*" нараторот го проколнува својот живот, а и животот и судбината на сите воени сирачиња што се нашле во Домот. 4. 2 – поени - Несреќното дете сака да ја почувствува мајчинската љубов, да не го изгуби физички ликот на мајката и да ја одржува мисловно врската со неа. и сличен исказ во кој се искажува: - потребата за мајчинска љубов ; - потребата да се претстави мајчинскиот лик - потребата да се одржува ликот на мајката во мислите 1 поен : Недостаток на мајчинската љубов го тера Кејтен да направи мајка од дрвото. и слични искази 5. Сурови, строги, некомуникативни, педантни, принципиелни, прецизни, идеолошки заведени, бесчувствителни, грижливи и сè друго што е со синонимско значење на понудените опции.	**За секое барање по еден поен, освен за четвртото барање кое носи 2 поени.** **6 поени**	5 барања	

17. М. Де Сервантес ***"Дон Кихот"*** **(во тестот задача 17)**	2, 3, 4, 5, 7	1. а - занесеност, вообразеност 2. б- да нема неправди во општеството и да стане познат 3. Замислениот непријател на Дон Кихот против кој се бори **или** извор на богатството за богатите луѓе **или** извор на неправдите во општеството **или** неуништивите џинови кои Дон Кихот сака да ги урне. 4. Санчо Панса и Дулчинеа 5. а - споредбата меѓу идеалното и реалното	**За секое барање по еден поен.** **5 поени**	5 барања	
18. В. Шекспир ***"Хамлет"*** **(во тестот задача 18)**	2, 3, 7	1. а - Данска 2. в - простувањето на Хамлет со Хорацио 3. беспомошен; разочаран; разговорлив; подготвен да дава совети; реален; правдољубив 4. б - хуманизам и ренесанса 5. слобода на изразувањето на љубовните чувства; култ кон жената; потпирање на народното творештво; создавање нови книжевни форми	**За секое барање по еден поен.** **5 поени**	5 барања	

ЧИТАЊЕ					
19. Текстот “*10 години YAHOO*” **(во тестот задача 19)**	1, 4, 5	1. Во студентските денови. 2. dot.com бизнисот или: правење листи на информации или: правење веб-сајтови 3. в - за профит 4. а – за развој на компанијата 5. а - затоа што има голем број вработени 6. в - немаат бесплатна храна и работат повеќе часови	**За секое барање по еден поен.** **Вкупно 6 поени.**	6 барања	
20. Текстот “*Лебот – незаменлив продукт на нашите трпези*” **(во тестот задача 20)**	1, 3, 4, 5	1. а - ‘ржен леб 2. б – не 3. в – 4 4. јаглерод двооксид **или** како што е во текстот јаглен двооксид 5. од житарици и вода **или** набројани житариците и вода 6. б - некое предание	**За секое барање по еден поен.** **Вкупно 6 поени.**	6 барања	
21. Текстот “*Во сенка на Олимп, појавата на Македон” од Јуџин Н. Борза* **(во тестот задача 21)**	1, 4, 5	1. “Кои биле Македонците?” 2. “Убавината на книгата на Борза е што таа подеднакво им се обраќа на обичните читатели и на оние кои професионално се заинтересирани за проблематиката на македонското кралство”. 3. Александар Први и Пердика Втори 4. На археолошките откритија, како и на старите пишани документи. 5. б – 3	**За секое барање по еден поен.** **Вкупно 5 поени.**	5 барања	

22. Текстот *"**Секој филм е испланирана илузија »**"* **(во тестот задача 22)**	1, 4, 5	1. в – интервју 2. Зашто режисерот секогаш има замисла, која со снимањето на секоја сцена станува реална и материјализирана и на крајот од филмот сосема исчезнува, како да била илузија. 3. Сцената со циркусот. 4. Зашто се "натуршчици", многу природно ги толкуваат ликовите. 5. в – Скопје	**За секое барање по еден поен.** **Вкупно 5 поени.**	5 барања	
23. Текстот "*Македонско јаболко*" (во тестот задача 23)	1, 5	1. македонските микро - климатски услови, каде се вкрстосуваат медитеранската и континенталната клима, поволниот педолошки состав на почвата и оптималната релативна влажност на воздухот 2. „Светски познатите … дека јаболкото консумирано на празен желудник, секогаш пред, а не по јадењето, со својата базна реакција овозможува создавање и одржување ацидо – базна рамнотежа што е еден од условите за здраво живеење. ' и реченицата „ Не случајно .... и ќе бидеме најдобри лекари самите на себе " 3. б – ослободува малку килокалории 4. витамини 5. "Вкусот на Македонија" 6. Зашто овозможуваат хормонска рамнотежа во организмот.	**За секое барање по еден поен.** **Вкупно 6 поени.**	6 барања	
24. Текстот "*Како гулабите навистина*	1, 4, 5	1. б - како гулабите ја определуваат патеката за враќање дома	**За секое барање по**	5 барања.	

пристигаат дома ?" **(во тестот задача 24)**		1. Гулабите ги користеле праволинските патеки како што се патиштата , железничките пруги , реките и покрај тоа што овие патокази не биле најкраткатиот пат до дома. 2. Способност за откривање на положбата на Сонцето или на определувањето на Земјиното магнетно поле. 3. а - затоа што користеле праволински патеки 4. Ако враќањето дома се одвива по запаметена патека со линеарен тек.	**еден поен.** **Вкупно 5 поени.**		